

Dosarul nr. 2ra-326/23
2-21173780-01-2ra-27022023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Ciubotaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, M. Anton, O. Cojocar)

ÎN C H E I E R E

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Economiei al Republicii Moldova, reprezentat în baza procurii de Ramona Niculcea,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Melenciuc împotriva Ministerului Economiei al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Institutul Național de Metrologie cu privire la anularea ordinului de concediere, anularea ordinului de modificare, restabilirea în funcția de director al Institutului Național de Metrologie, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 10 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Anatolie Melenciuc, s-a casat integral hotărârea din 27 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o nouă hotărâre de admitere a cererii de chemare în judecată depuse de Anatolie Melenciuc,

c o n s t a t ă :

La data de 24 noiembrie 2021, Anatolie Melenciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Economiei al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Institutul Național de Metrologie, prin care a solicitat anularea ordinului Ministerului Economiei nr. 69p din 26 octombrie 2021 și nr. 81p din 09 noiembrie 2021, restabilirea în funcția de director al Institutului Național de Metrologie, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată (f.d. 2-4, Vol. I).

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că consideră ilegal ordinul Ministerului Economiei al Republicii Moldova nr. 69p din 26 octombrie 2021 cu privire la concediere, prin care urmare a schimbării fondatorului și la inițiativa acestuia, precum și ordinului MEI nr. 122-p din 17 martie 2016 cu privire

la personal, emis contrar prevederilor legale, fără organizarea concursului, s-a dispus încetarea din data de 29 octombrie 2021 a contractului individual de muncă nr. 12 din 21 martie 2016, încheiat între fondatorul și Anatolie Melenciuc, director al Institutului Național de Metrologie, deoarece este nemotivat și emis contrar legii.

În opinia reclamantului, în perioada sa de activitate și-a exercitat conștiincios atribuțiile de serviciu, nu a fost sancționat disciplinar, dimpotrivă a fost stimulat pentru succese în muncă, premiat cu Diploma de Onoare a Ministerului Economiei și Infrastructurii.

Prin hotărârea din 27 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Melenciuc împotriva Ministerului Economiei, intervenient accesoriu Institutul Național de Metrologie cu privire la anularea ordinului de concediere, anularea ordinului de modificare, restabilirea în funcția de director al Institutului Național de Metrologie, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată (f.d. 90, 96-102, Vol. I).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 24 mai 2022 și la 19 august 2022, Anatolie Melenciuc a declarat apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală hotărârii din 27 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și pronunțarea unei noi hotărâri, de admitere integrală a acțiunii (f.d. 93-94, 108-110, Vol. I).

Prin decizia din 10 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Anatolie Melenciuc (f.d. 147-148, 149-158, Vol. I).

A fost casată integral hotărârea din 27 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Melenciuc împotriva Ministerului Economiei al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Institutul Național de Metrologie cu privire la anularea ordinului de concediere, anularea ordinului de modificare, restabilirea în funcția de director al Institutului Național de Metrologie, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor judiciare și pronunțată o nouă hotărâre de admitere a cererii de chemare în judecată depusă de Anatolie Melenciuc împotriva Ministerului Economiei, intervenient accesoriu Institutul Național de Metrologie cu privire la anularea ordinului de concediere, anularea ordinului de modificare, restabilirea în funcția de director al Institutului Național de Metrologie, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor judiciare.

A fost anulat ordinul nr. 69p din 26 octombrie 2021, emis de Ministerul Economiei privind concedierea lui Anatolie Melenciuc din funcția de director al Institutului Național de Metrologie.

A fost anulat ordinul nr. 81p din 09 noiembrie 2021, emis de Ministerul Economiei privind modificarea ordinului nr. 69p din 26 octombrie 2021.

A fost restabilit Anatolie Melenciuc în funcția de director al Institutului Național de Metrologie.

A fost încasat de la Ministerul Economiei în beneficiul lui Anatolie Melenciuc salariul mediu lunar pe perioada absenței forțate de la serviciu; calculele urmând a fi puse în obligația angajatorului.

A fost încasată de la Ministerul Economiei în beneficiul lui Anatolie Melenciuc suma prejudiciului moral în mărime de 20 000 de lei.

A fost dispus ca hotărârea în partea restabilirii lui Anatolie Melenciuc în funcție și încasării unui salariu mediu pentru absența forțată de la lucru să se execute imediat.

În motivarea soluției adoptate, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma motivelor invocate în apel, cât și a materialelor cauzei, instanța de apel a conchis că soluția dată de prima instanță este neîntemeiată, deoarece decurge din interpretarea eronată a normelor de drept material instituite de legislația muncii, prin prisma aplicării temeiurilor de concediere în raport cu Anatolie Melenciuc.

La acest aspect, instanța de apel a remarcat că instanța de fond eronat a conchis asupra legalității ordinului nr. 69p din 26 octombrie 2021, prin care Anatolie Melenciuc a fost concediat în temeiul art. 86, lit. f) din Codul muncii, or, aceste temei de concediere nu este aplicabil în raport cu raportul juridic instituit între Ministerul Economiei, în calitate de Fondator și Anatolie Melenciuc, în calitate de Director al Institutului Național de Metrologie, deoarece urmează a face distincția dintre o unitate a cărui proprietar s-a schimbat, și o instituție publică care a fost transmisă din subordinea unei autorități centrale de specialitate, în speță Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în subordine altei autorități centrale de specialitate, Ministerului Economiei.

La fel, instanța de apel a reținut că are un caracter ilegal și nu poate servi motiv de menținere a soluției ce ține de aplicarea de către prima instanță a celui de-al doilea temei de concediere, care a fost fundamentat în baza prevederilor art. 86 lit. z) din Codul muncii, întrucât fondatorul, în ordinul de concediere, doar a indicat acest temei de concediere, fără a motiva în baza căror norme prevăzute de legislația muncii sau alte acte legislative își fundamentează ordinul de concediere.

Respectiv, instanța de apel a constatat ilegalitatea ordinului nr. 69p din 26 octombrie 2021, emis de către Ministerul Economiei privind concedierea lui Anatolie Melenciuc din funcția de director al Institutului Național de Metrologie.

Având în vedere caracterul accesoriu al ordinului 81p din 09 noiembrie 2021, emis de către Ministerul Economiei, or a fost emis întru modificarea ordinului nr. 69p din 26 octombrie 2021 privind concedierea lui Anatolie Melenciuc, întrucât a fost admisă o eroare materială, instanța de apel a anulat și ordinul 81p din 09 noiembrie 2021, ca fiind ilegal emis.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a concluzionat asupra admiterii acțiunii depuse de Anatolie Melenciuc împotriva Ministerului Economiei și a anulării ordinului nr.69p din 26 octombrie 2021, emis de Ministerul Economiei privind concedierea lui Anatolie Melenciuc din funcția de director al Institutului Național de Metrologie și a ordinului nr.81p din 09 noiembrie 2021, emis de Ministerul Economiei privind modificarea ordinului nr. 69p din 26 octombrie 2021, cu restabilirea lui Anatolie Melenciuc în funcția de director al Institutului Național de Metrologie și încasarea salariului neachitat pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă a lui Anatolie Melenciuc, întrucât în speța dată s-a constatat aplicarea eronată a sancțiunii de concediere în baza prevederilor legale ale legislației muncii.

La 10 februarie 2023, Ministerul Economiei al Republicii Moldova, reprezentat în baza procurii de Ramona Niculcea, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de

apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel ca neîntemeiată (f.d. 168-176, Vol. I).

În motivarea recursului a menționat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, lipsită de suport juridic, bazată pe aplicarea eronată a datelor și a circumstanțelor cauzei, pe aprecierea incompletă a probelor administrate și pasibilă de a fi casată.

A indicat că argumentele invocate în decizia instanței de apel nu denotă careva circumstanțe importante care ar fi fost constatate și elucidate pe deplin în cadrul examinării prezentei acțiuni, precum și norme de drept material și de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Recurentul a specificat că concluziile instanței de fond, enunțate în hotărârea sa, sunt întemeiate și conțin răspunsuri la toate pretențiile formulate, fapt ce consideră că prima instanță a elucidat pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Subsidiar cu referire la admisibilitatea cererii de recurs, recurentul a menționat că potrivit art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Decizia motivată a Colegiului Civil, comercial și de contencios administrativ a Curții de Apel Chișinău, s-a înregistrat în cancelaria Ministerului Economiei la data de 12 decembrie 2022, prin aplicarea ștampilei cu numărul de intrare 7986.

Curtea Supremă de Justiție, la 28 februarie 2023, a expediat în adresa intimatului copia recursului declarat de Ministerul Economiei al Republicii Moldova, reprezentat în baza procurii de Ramona Niculcea cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și avizul de recepție, anexate la materialele dosarului.

La 02 octombrie 2023 și ulterior la 19 ianuarie 2024, Anatolie Melenciuc a depus referință la cererea de recurs depusă de Ministerul Economiei al Republicii Moldova, prin care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil. (f.d. 236-238, Vol. I; f.d. 13-15, Vol. II)

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Verificând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de Ministerul Economiei al Republicii Moldova, reprezentat în baza procurii de Ramona Niculcea, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 433 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În acest sens, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Din actele cauzei rezultă că decizia instanței de apel a fost pronunțată public la 10 noiembrie 2022, fiind admis apelul declarat de Anatolie Melenciu.

Conform extrasului din poșta electronică a Curții de Apel Chișinău, decizia motivată și opinia separată a unui judecător au fost notificate recurentului, la adresa reprezentantului împuternicit prin procura nr. 05/2-2438 din 30 august 2022 – Ramona Niculcea „ramona.niculcea@me.gov.md”, la data de 02 decembrie 2022, ora 08:45 (f.d. 165, Vol. I).

Astfel, prin prisma art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de 2 luni de depunere a recursului pentru Ministerul Economiei al Republicii Moldova și reprezentantul Ramona Niculcea a început a curge la data de 02 decembrie 2022, ziua expedierii prin intermediul poștei electronice a copiei deciziei motivate instanței de apel și urma să expire la data de 02 februarie 2023, zi de joi, ultima zi de depunere a recursului.

Cu toate acestea, recursul împotriva deciziei din 10 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost depus de Ministerul Economiei al Republicii Moldova, reprezentat în baza procurii de Ramona Niculcea la data de 10 februarie 2023, fapt ce denotă depunerea recursului după expirarea termenului stabilit de lege.

Conform art. 22 alin. (3) din Codul civil, notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întârziat.

Potrivit art. 22 alin. (4) din Codul civil, notificarea se consideră ajunsă la destinatar: când este predată destinatarului; când este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică; **în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică** sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar; sau când este pusă în orice alt fel la dispoziția destinatarului într-un loc și într-un mod care fac posibil în mod rezonabil accesul destinatarului, fără întârziere.

Reieșind din prevederile art. 22 alin. (5) din Codul civil, notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin. (4), **oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi.**

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că adresa electronică „ramona.niculcea@me.gov.md” aparține reprezentantului Ministerului Economiei al Republicii Moldova – Ramona Niculcea, împuternicită prin procura, care

reprezintă interesele recurentului începând cu prima instanță. Adresă electronică nominalizată, prima dată a fost indicată de către reprezentantului Ministerului Economiei al Republicii Moldova – Ramona Niculcea în cererea de strămutare a cauzei depusă la data de 07 decembrie 2021 la Judecătoria Chișinău, sediul Centru (f.d. 24, Vol. I), fapt care atestă că reprezentantul și-a dat expres consimțământul la expedierea actelor de procedură de către instanțele de judecată, prin intermediul poștei electronice.

Ulterior, adresa electronică „ramona.niculcea@me.gov.md” a fost indicată și în referința la cererea de chemare în judecată depusă la data de 21 decembrie 2021, referința la cererea de apel depusă la data de 17 octombrie 2022, referința la cererea de apel depusă la data de 28 octombrie 2022 și în cererea de recurs depusă la 10 februarie 2023 (f.d. 34, 118, 134, 168, Vol. I).

Anume această adresa electronică „ramona.niculcea@me.gov.md” a fost utilizată de către recurent în procedurile dosarului actual în vederea expedierii cererilor de amânare a ședințelor de judecată și recepționării deferitor acte de procedură din partea instanțelor de judecată pe marginea cauzei (f.d. 72, 79, 92, 104, 128, Vol. I), reprezentantul Ministerului Economiei al Republicii Moldova – Ramona Niculcea fiind receptivă la această adresă de contact.

Conform art. 115 din Codul de procedură civilă, la cererea participanților la proces interesați, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată. Termenul poate fi prelungit pentru același temei o singură dată. Termenul de procedură stabilit de lege nu poate fi prelungit, fiind aplicabil art.116.

În conformitate cu art. 116 din Codul de procedură civilă persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Instanța de recurs subliniază că recurentul Ministerul Economiei al Republicii Moldova, reprezentat în baza procurii de Ramona Niculcea, din moment ce cunoștea despre decizia contestată urma să-și asume un rol activ, să urmărească cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

La caz, se rețin dispozițiile art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Această obligație rezultă și din dispozițiile art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, care indică că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

Având în vedere că prezentul recurs a fost declarat abia la 10 februarie 2023, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă, iar recurentul în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă nu a solicitat repunerea în termen a acestui recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de

Justiție consideră recursul inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind neîntemeiat argumentul recurentului Ministerului Economiei al Republicii Moldova, reprezentat în baza procurii de Ramona Niculcea conform căruia termenul de 2 luni ar trebui calculat începând cu data de 12 februarie 2023, adică de la momentul înregistrării deciziei motivate prin aplicarea ștampilei de intrare a instituției și acordării numărului de intrare a documentului recepționat (f.d. 178, Vol. I).

Or, art. 434 din Codul de procedură civilă stipulează expres că termenul de 2 luni pentru recurs se calculează din momentul comunicării deciziei integrale, și nicidecum din momentul înregistrării acestuia în registrele instituției.

Iar, art. 75 alin. (2) și (4) din Codul de procedură civilă prevede cert că procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați. Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Prin urmare, odată ce reprezentantul împuternicit prin procura de către autoritate a acționat în afara termenului legal, expres stabilit de lege în vederea depunerii recursului, această omisiune este atribuită autorității reprezentate și nu intimatului.

Instanța de recurs reține că, respectarea de către părți a termenelor legali, constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției. Admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție invocă hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul

de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

Conform celor expuse, în temeiul art. 115, 116, 431 alin. (1) și (2), 433 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Economiei al Republicii Moldova, reprezentat în baza procurii de Ramona Niculcea, împotriva deciziei din 10 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă